

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2023. № 10.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.10.24>

УДК 657.1

О. М. Ромашко,

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування,

Державний торговельно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3466-3489>

С. Я. Король,

д. е. н., професор, професор кафедри обліку та оподаткування,

Державний торговельно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0958-8720>

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ: ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ТА ОСНОВНІ АСПЕКТИ

O. Romashko,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
Accounting and Taxation, State University of Trade and Economics*

S. Korol,

*Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of the Department
of Accounting and Taxation, State University of Trade and Economics*

ACCOUNTING POLICY OF THE ORGANISATION: PRINCIPLES OF FORMATION AND KEY ASPECTS

Дана наукова стаття передбачає проведення дослідження облікової політики організації як ключового елементу забезпечення бухгалтерського обліку, а також принципів її формування та особливостей практичної реалізації.

В межах дослідження було використано методи абстракції, аналізу та узагальнення (для дослідження сутності поняття «облікова політика», систематизації складових елементів процесу формування облікової політики, визначення ролі облікової політики в контексті документального забезпечення виробничо-господарської діяльності організації), порівняння (для вивчення різних принципів формування облікової політики і детермінування ролі кожного елементу в контексті практичної реалізації обліку).

В результаті проведеного аналізу було детерміновано сутність облікової політики, досліджено особливості її формування та використання в процесах практичної реалізації обліку. Авторами було узагальнено сутність принципів формування облікової політики та важливість їх дотримання, проаналізовано основні етапи формування облікової політики, ключові аспекти – методичний, технічний та організаційний. В ході дослідження було зацентовано увагу на тому, що сучасні цифрові трансформації мають значний вплив на формування облікової політики, а їх роль особливо важлива в контексті спрощення, автоматизації і раціоналізації практики реалізації обліку на підприємствах.

An important part of the production and economic activities of modern business entities is the reproduction of processes in the relevant documents and the systematisation of transactions. These processes are supported by the accounting system, which may differ depending on the specifics of the business, objectives, methods and principles of documentation and accounting policy in general. Transformations of the business environment, digitalisation, development of new forms of commerce, spread of electronic documentation and online payments prompt organisations to review the basis of accounting, accounting policies and make appropriate changes. Therefore, accounting policy, as a subject of analysis, does not

lose its role, which leads to the continued attention of scholars and maintains interest in further research.

The purpose of the article is to conduct an original study of the accounting policy of an organisation as a key element of accounting support, as well as the principles of its formation and peculiarities of its practical implementation.

The study used the methods of abstraction, analysis and generalisation (to study the essence of accounting policy, systematise the constituent elements of the process of accounting policy formation, determine the role of accounting policy in the context of documentary support of production and economic activities of an organisation), comparison (to study different principles of accounting policy formation and determine the role of each in the context of practical implementation of accounting).

As a result of the analysis, the essence of accounting policy was determined, the peculiarities of its formation and use in the processes of practical implementation of accounting were studied. The authors summarised the essence of the principles of accounting policy formation and the importance of their observance, analysed the main stages of accounting policy formation, key aspects - methodological, technical and organisational. The study focuses on the fact that modern digital transformations have a significant impact on the formation of accounting policies, and their role is especially important in the context of simplifying, automating and rationalising accounting practices at enterprises.

Ключові слова: бухгалтерський облік, облікова політика, організація обліку, принципи формування облікової політики, Наказ про облікову політику, цифровізація організації обліку.

Keywords: accounting, accounting policy, organisation of accounting, principles of accounting policy formation, Order on accounting policy, digitization of accounting organization.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Документування і облік є невід'ємною частиною ефективного підприємництва. Власне, облікова політика

відображає основні аспекти реалізації цих процесів; вона являє собою сукупність норм, узагальнених у вигляді відповідного документу, що слугують основою для здійснення бухгалтерського обліку на підприємстві. Роль облікової політики полягає у регулюванні і фактичному забезпеченні обліку, а коректність положень впливає на якість документування операцій організації. Сам процес формування облікової політики не має законодавчо затвердженого регламенту. Проте, традиційно, він передбачає формулювання і затвердження відповідних норм організації бухгалтерського обліку підприємством, вибір методів і практичних інструментів забезпечення облікової роботи, що обираються, виходячи із специфіки діяльності організації та цілей управління. Відповідальність за формування облікової політики розподіляється виключно між керівництвом та бухгалтерським відділом організації. Оскільки положення політики відіграють на підприємстві важливу регуляторну функцію, в ході її формування ключовим аспектом є саме виваженість рішень керівництва.

Перегляд положень облікової політики є кроком, який реалізують лише за умови існування для цього вагомих причин. В контексті сьогодення потреба у цьому актуалізується: підвищений інтерес до проблематики пов'язаний із перманентними змінами у системі економічних відносин, законодавчій і нормативно-правовій базі, а також впливом євроінтеграційних прагнень України, що зумовлюють зростання ролі міжнародних стандартів у практиці реалізації бухгалтерського обліку вітчизняними організаціями. Важливим фактором, що спонукає до змін, є цифровізація бізнес-процесів та обліку, зокрема.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед вітчизняних дослідників значну увагу питанням організації обліку та формування облікової політики приділено такими науковцями, як Т. Барановська, М. Білуха, Ф. Бутинець, О. Колісник [1], О. Казак [2], Т. Сторожук [3], Н. Правдюк, Л. Коваль, О. Коваль [4], І. Лепетан [5], О. Петрук, Л. Чижевська, І. Поліщук [6] та інші.

Так, О. Колісник вивчає специфіку формування облікової політики організаціями в залежності від розмірів господарюючого суб'єкта; науковець стверджує, що на малому підприємстві функцією облікової політики є «створення сприятливих умов для досягнення ефективності управління обліковими процесами, ефективності прийняття управлінських рішень для досягнення оперативних і стратегічних цілей з урахуванням специфіки роботи малого суб'єкта господарювання» (зокрема, можливостей застосування спрощеної системи оподаткування, що може суттєво впливати на порядок відображення операцій в облікових документах) [1]. О. Казак вивчає теоретичні аспекти формування облікової політики, а саме сутність даної економічної категорії, мету, вимоги до процесу формування облікової політики, які не є регламентованими, проте традиційно використовуються підприємцями. В результаті дослідження автором було акцентовано увагу на важливості раціоналізації аналітичної роботи на підприємствах, а також існуванні недосконалостей у процесі формування облікової політики у вітчизняній практиці, що негативно впливає на визначення фінансових результатів [2]. Не лише теоретичні засади, а також практичну складову процесу формування облікової політики, особливості організації обліку на основі її положень вивчають Н. Правдюк, Л. Коваль та О. Коваль [4; 5]. Т. Сторожук досліджує та узагальнює практику формування облікової політики установ державного сектору. Автор зазначає, що це не простий процес, адже облікова політика, як економічна категорія, є багатокomпонентною системою, що передбачає визначення підходів до організації, розробки технології обліку і методики введення обліку. Кожен компонент має безпосередній вплив на ефективність і раціональність облікової політики, яка, в свою чергу, впливає на достовірність зібраної бухгалтерської інформації, що передається для подальшого використання внутрішніми і зовнішніми користувачами [3]. О. Петрук, Л. Чижевська та І. Поліщук досліджують залежність фінансових результатів від ефективності обраної облікової політики. Науковцями підкреслено наявність

альтернативних методів ведення обліку окремих об'єктів, що можуть обиратись ними з огляду на специфіку здійснюваного виду економічної діяльності та масштаби технологічного процесу. Формування облікової політики, з огляду на твердження науковців, є процесом пошуку найбільш прийнятної практики введення обліку, що в результаті дозволить оптимізувати витрати та досягти максимізації фінансового результату; важливу роль при формуванні облікової політики відіграють аспекти, що регулюватимуть зменшення відображених у фінансовій звітності понесених витрат, їх продуктивність, співвідношення між доходами та витратами в розрізі операційної, фінансової та інвестиційної діяльності [6].

Праці науковців всебічно розкривають сутність формування облікової політики, відображають основні принципи, на основі яких цей процес реалізується. Проте, враховуючи швидкоплинність розвитку та динаміку трансформацій в економічному, виробничо-господарському і комерційному секторах, процес розробки облікової політики може змінюватись, що підтверджує важливість проведення перманентних досліджень у напрямку окресленої проблематики.

Метою наукової статті є дослідження облікової політики як ключового елемента забезпечення бухгалтерського обліку організацій, а також принципів її формування та особливостей практичної реалізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Досліджуючи процес формування облікової політики доцільно визначити, що саме облікова політика являє собою. Хоча сам процес формування не є регламентованим законодавством, не має суворих обмежень чи типового порядку, проте сутність економічної категорії детермінується у різних нормативно-правових документах національного і міжнародного законодавства. Так, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», зазначає, що облікова політика – це «сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання

фінансової звітності» [7]; у МСБО (IAS) 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» під обліковою політикою розуміється сукупність «конкретних принципів, основ, домовленостей, правил та практик, що мають застосовуватись суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності» [8]. Наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 №635 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України» (далі – Наказ №635) зазначається, що облікова політика є тим документом, який організація визначає самостійно із врахуванням рекомендацій НП(С)БО та за погодженням із власником організації чи відповідної уповноваженої особи, органу. Індивідуалізація та відсутність формалізації у процесі формування облікової політики пов'язана із різницею у організаційно-правових формах підприємств, обсягах виробництва, галузевими особливостями економічної діяльності, які першочергово враховуються при формуванні документа [9]. Відповідно до п. 6 розділу IV НП(С)БО 1, організація повинна висвітлювати обрану облікову політику шляхом опису принципів оцінки статей звітності та методів обліку щодо окремих статей звітності [10]. Традиційно, основні аспекти облікової політики узагальнюються у вигляді документу – Наказу про облікову політику. Важливість облікової політики зумовлена її детермінацією як частини бухгалтерського обліку; при чому саме тої частини, яка відповідає за практичну реалізацію облікових процесів організаціями та має безпосередній вплив на рівень витрат, обсяги доходів, підсумкових фінансовий результат компанії.

З огляду на дефініції, передбачені нормативно-правовими документами, під обліковою політикою варто розуміти певний план покрокових дій господарюючого суб'єкта в контексті реалізації облікової роботи і забезпечення бухгалтерського обліку загалом; це документ підприємства, створений на основі специфіки роботи організації і призначений виключно для внутрішнього використання, що містить основні правила, принципи і обмеження, якими

доцільно користуватись в межах реалізації бухгалтерського обліку, складання і подання відповідної фінансової звітності та бухгалтерської документації.

Процес формування облікової політики не має чіткого законодавчо встановленої процедури, проте передбачає дотримання певних традицій і підходів, що сформувались в процесі еволюції і розвитку бухгалтерського обліку, трансформацій підприємницької діяльності. Такі традиції були систематизовані і утворили собою сукупність принципів – базових теоретико-практичних вимог до формування облікової політики підприємства:

1) *принцип системності*: облікова політика – це з одного боку, самодостатня система теоретико-практичних основ, що регламентує облікові процеси на підприємстві, а з іншої сторони, це штучно створений елемент системи бухгалтерського обліку та виробничо-господарської системи господарюючого суб'єкта загалом;

2) *принцип комплексності*: регулювання подій і облікових процесів має відбуватись на основі врахування їх сукупного впливу на систему бухгалтерського обліку та діяльність організації загалом, що доцільно відображати в обліковій політиці;

3) *принцип наукової обґрунтованості*: формування облікової політики має відбуватись із врахуванням теоретичних знань і економічних законів виробництва;

4) *принцип ефективності*: пошук найбільш ефективних варіантів реалізації обліку в контексті збалансування витрат і доходів організації, максимізації фінансового результату;

5) *принцип «селекції»*: облікова політика має бути сформована у такий спосіб, щоб до облікових документів та фінансової звітності потрапляла лише суттєва, достовірна інформація;

6) *принцип сумісності господарських, регіональних, державних інтересів*: формування облікової політики не є суворо регламентованим законом процесом, проте різні нормативно-правові документи містять рекомендації щодо його

порядку, сформовані на основі врахування економічної політики держави, особливостей регіональної інфраструктури та інтересів власників бізнесу;

7) *принцип плановірності і динамізму*: формування облікової політики не є тим процесом, що відбувається з певною періодичністю, перегляд облікової політики здійснюється лише в разі виникнення такої необхідності. А тому, сформована політика має забезпечувати бухгалтерський облік у поточних умовах та враховувати перспективи зростання, розширення виробничо-господарської діяльності; важливим показником її ефективності є здатність вирішувати стратегічні задачі розвитку підприємства;

8) *принцип безперервності*, що доповнює вище окреслений принцип плановірності і динамізму, підкреслює стійкість облікової політики. Традиційно, облікова політика є незмінною і лише в певних обставинах може редагуватись. Облікову політику можна оновити у випадках зміни статутних вимог, на вимогу органу, що затверджує НП(С)БО або якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансовій звітності організації;

9) *принцип профілактики*: при формуванні облікової політики важливо враховувати альтернативні вектори розвитку, діяльності компанії, а, відповідно, і організації бухгалтерського обліку. Тому, при розробці відповідного документа доцільно здійснювати прогнозування розвитку організації та розробку різних шляхів протидії перепонам, що потенційно виникатимуть на даному шляху [11, с. 117].

У процесі формування облікової політики доцільно враховувати, що цей документ має управлінський потенціал, а тому повинен передбачати реалізацію сукупності функцій – інформаційної, захисної і регулюючої. Інформаційна функція облікової політики полягає у тому, що документ (Наказ про облікову політику) має забезпечувати здійснення облікових процесів таким чином, щоб відповідні фінансові і бухгалтерські документи, сформовані в результаті проведених облікових операцій, висвітлювали господарське життя організації детально, а сам їх зміст був інформативним, відображав кожен аспект

виробничо-господарської чи комерційної діяльності. Основним показником реалізації інформаційної функції обліковою політикою є задоволеність внутрішніх і зовнішніх користувачів даними, що відображені у формах фінансової звітності. Захисна функція облікової політики полягає у захисті майнових інтересів господарюючого суб'єкта та його керівників в ході аудиторських і податкових перевірок, конфліктних ситуацій, судових спорів тощо. Вона тісно переплітається із інформаційною, проте за своєю сутністю не лише забезпечує відображення господарського життя, а і дозволяє його висвітлити таким чином, щоб підкреслити законність діяльності та правильність організації облікових процесів на підприємстві. Регулююча функція направлена на впорядкування облікових процесів на умовах зниження трудомісткості бухгалтерського обліку, тобто, на оптимізацію реалізації обліку та пошук найбільш ефективних методів висвітлення облікової інформації у документах [4, с. 52–53].

В ході формування облікової політики враховуються фактори зовнішнього і внутрішнього походження, які перелічені на рис. 1.

Перераховані на рис. 1 фактори зумовлюють вибір методів здійснення обліку та безпосередньо впливають на положення облікової політики. Кожне положення Наказу про облікову політику побудоване із врахуванням саме індивідуальних характеристик організації, адже кожен суб'єкт господарювання в певній мірі є унікальним. З огляду на це, завданням облікової політики є врахування кожної особливості задля підтримки ефективної діяльності, унеможливлення виникнення майнових спорів у майбутньому, раціонального управління витратами і доходами, а також загального управління процесами господарюючого суб'єкта.

Отже, формування облікової політики має базуватись на результатах вивчення характеристик, діяльності і процесів організації, а також на усвідомленні того факту, що відповідний документ має:

по-перше, закріпити ключові правила, методи і методики ведення бухгалтерської та податкової звітностей; по-друге, уніфікувати всі форми і методи звітності, існуючі на підприємстві, максимально ефективно організувати між структурними елементами підприємства документообіг [4, с. 58];

по-третє, враховувати основне правило економіки – сприяти ефективній виробничо-господарській і комерційній діяльності в умовах обмеженості ресурсів.

Рис. 1. Фактори, що впливають на процес формування облікової політики

Джерело: складено автором за даними [4, с. 55; 12].

Погоджуючись із сучасними науковцями варто додати, що формування облікової політики включає складові процеси, які можна розподілити на три

групи – це методичний, технічний та організаційний аспекти; їх детальна характеристика наведена на рис. 2.

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ	
<i>Методичний аспект – вибір та опис методів обліку операцій, особливості відображення господарського життя підприємства</i>	
	Вибір методів оцінки та ведення обліку, встановлення і опис критеріїв віднесення об'єктів ведення внутрішньогосподарського обліку, відображення порядку складання бухгалтерського обліку до певної групи, розробка та опис методики фінансової звітності, опис елементів облікової політики виходячи із діючої системи оподаткування, графіку сплати податкових платежів тощо.
<i>Технічний аспект – опис реалізації обліку із врахуванням технологічності виробничо господарського життя підприємства та практики документообігу</i>	
	Вибір облікових номенклатур, їх носіїв, опис форми обліку та техніки ведення облікових реєстрів, звітності, програмних засобів, обчислювальних машин, приладів і пристроїв, які використовуються обліковою службою і забезпечують процес обліку; опис практики документування операцій та форм первинних документів, опис процесу формування робочого плану рахунків, наведення технічних характеристик забезпечення обліку, електронного інформаційних систем для документообігу, внутрішнього аудиту управління підприємством.
<i>Організаційний аспект – опис практичної складової реалізації обліку, особливостей роботи бухгалтерського відділу</i>	
	Визначення організаційної структури бухгалтерської служби (опис функцій працівників відділу, чисельності, режиму роботи, організації робочого простору, обумовлено ступінь фінансової відповідальності облікового персоналу), опис проєктів підприємства та графіків постачання інформації в систему бухгалтерського обліку, опис системи діловодства та бухгалтерського обліку, узагальнення особливостей реалізації внутрішньогосподарського контролю.

Рис. 2. Основні аспекти процесу формування облікової політики підприємства

Джерело: складено автором за даними [14, с. 96].

Крім того, процес формування облікової політики можна представити у вигляді сукупності етапів:

- підготовчий етап: вивчення установчих документів, напрямів діяльності організації, бізнес-планів щодо перспективи роботи; оцінка обраної стратегії господарюючого суб'єкта та відповідних стратегічних і тактичних цілей; вивчення особливостей ведення бухгалтерського обліку; аналіз норм діючого національного і міжнародного законодавства з бухгалтерського обліку і фінансової звітності;
- етап визначення об'єктів облікової політики;
- етап вибору елементів облікової політики за об'єктами, визначеними на попередньому етапі;
- етап документального оформлення проведеної роботи і систематизації результатів у вигляді Наказу про облікову політику;
- заключний етап: впровадження облікової політики на підприємстві, контроль за її дотриманням, а також корегування за умов змін в організації діяльності чи певних трансформацій у зовнішньому середовищі [13].

Процес формування облікової політики, описаний вище, можна охарактеризувати як традиційний. Проте, цифрові трансформації і становлення цифрової економіки, зумовлюють оновлення звичної практики формування облікової політики. Сьогодні багато облікових процесів реалізуються на основі спеціального програмного забезпечення, яке дозволяє задавати вимоги щодо автоматизації облікових процесів за ключовими положеннями облікової політики підприємства із зазначенням даних про організацію, сферу економічної діяльності, організаційно-правову форму, специфіку виробничо-господарських процесів, рахунків обліку, методів оцінки тощо. Яскравими прикладами впливу цифровізації на організацію обліку та процес формування облікової політики є сучасні українські програмні продукти «MASTER:Бухгалтерії», «navkolo.бухгалтерія» (basic/pro), «Дебет Плюс», «Універсал 9», «jSolutions», «A5.ERP», «BJet», а також адаптовані до вимог

українського законодавства зарубіжні розробки «SAP», «SAP Business One», «Microsoft Dynamics 365 Business Central» та інші. Ці програмні продукти в тій чи іншій мірі вирішують завдання автоматизації бухгалтерського, податкового, управлінського та кадрового обліку, включно з підготовкою регламентованої і нерегламентованої звітності. Беззаперечною перевагою цифровізації є контроль та скорочення витрат, зростання оперативності, аналітичності та гнучкості обліку, а також його інтерактивність. Водночас недоліком цифровізації обліку є певні обмеження, що пов'язані з реалізацією облікової політики у зазначених програмних продуктах [15]. Натомість переваги цифровізації формування і реалізації облікової політики переважають і підкреслюють перспективність цього процесу. Залишається перспектива вирішення значної кількості задач, пов'язаних із неузгодженістю законодавства, існуючою практикою формування облікової політики та можливостями наскрізної цифровізації всіх бізнес-процесів на підприємстві.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. В результаті проведеного дослідження було визначено, що облікова політика організації – це сукупність принципів і традицій, що застосовуються в процесі реалізації облікової роботи на підприємстві, підготовки фінансової звітності. З огляду на детермінування облікової політики як важливої складової системи бухгалтерського обліку і документообігу, значна роль відводиться саме процесу її формування і висвітлення основних положень у відповідного зразка документі – Наказі про облікову політику. При формуванні положень політики прийнято дотримуватись певних принципів, до яких належать такі: системності, комплексності, наукової обґрунтованості, ефективності, «селекції», сумісності особистих, регіональних, державних інтересів, плановірності і динамізму, безперервності, а також профілактики. Процес формування облікової політики повинен включати окремі етапи, а також враховувати ключові аспекти – методичний, технічний та організаційний. З огляду на динамічну цифровізацію, процес формування облікової політики зазнає змін та може відбуватись на

основі використання сучасних програмних продуктів. Враховуючи певні перешкоди для масштабної автоматизації і цифровізації бухгалтерського обліку та процесу формування облікової політики, традиційна практика залишається досить поширеною. Проте, цифрові технології невпинно проникають у сферу підприємництва та економіку загалом, тому перспективи подальших досліджень вважаємо необхідним пов'язати із вивченням можливостей широкого використання автоматизованих методів формування облікової політики задля вдосконалення даного процесу та обліку в цілому.

Література

1. Колісник О. П., Ігнатенко Т. О. Особливості формування облікової політики малого підприємства. *Облік, аналіз і аудит: виклики інституціональної економіки: тези доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції* (9 жовтня 2021 року). Луцьк, 2021. С. 205–208.
2. Казак О. О. Теоретичні засади формування облікової політики сучасних підприємств. *Ефективна економіка*. 2019. №9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7696> (дата звернення 05.10.2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.9.57
3. Сторожук Т. М. До питання формування облікової політики установ державного сектору. *Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностні сценарії та перспективи розвитку: мат. V Міжнародної науково-практичної конференції* (27-28 квітня 2023 року). Херсон – Хмельницький, 2023. С. 465–469.
4. Правдюк Н. Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2020. 647 с.
5. Pravdiuk N., Koval L., Koval O., Lepetan I. Organization of accounting of assets, liabilities and results of the enterprise activities: monograph. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach, 2023. 389 p.

6. Чижевська Л. В., Поліщук І. Р., Сарган С. С. Облікова політика як інструмент управління фінансовими результатами підприємства. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2022. Вип. 3 (53). С. 34–40.

7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. *Офіційний вісник України*. №33. С. 71.

8. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 (МСБО 8). Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки: Стандарт Ради з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.2012. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_020#Text (дата звернення 05.10.2023)

9. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 №635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text> (дата звернення 05.10.2023)

10. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерство фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення 05.10.2023)

11. Романів Є. М., Кравичшин І. М. Особливості організації і методика розробки облікової політики на сучасному етапі функціонування підприємств в Україні. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*. 2018. №10. С. 115–121. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V10\(2018\)-19](https://doi.org/10.31521/modecon.V10(2018)-19)

12. Юнацький М.О. Концептуальна основа формування облікової політики підприємства для цілей бухгалтерського обліку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 6. Ч. 3. С.159–163.

13. Карпушенко М. Ю., Толочко А. Є., Шаповалов В. О. Принципи формування облікової політики. *Інновації в обліково-аналітичному забезпеченні*

та управлінні фінансово-економічною безпекою в умовах діджиталізації: мат. IX Міжнародна науково-практична конференція (12–13 листопада 2020 р.). Харків, 2020. С. 113–116.

14. Нестеренко І., Чміль Є. Моделювання облікової політики в контексті забезпечення інноваційного розвитку підприємства. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. Вип. 1 (01). С. 92–99. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.1-15>

15. Грабчук І. Л., Ляхович Г. І., Вакун О. В. Формування облікової політики підприємства в умовах цифровізації. *Ефективна економіка*. 2021. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9154> (дата звернення 05.10.2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2021.8.87

References

1. Kolisnyk, O.P. and Ihnatenko, T.O. (2021), “Features of the formation of accounting policy of a small enterprise”, *Tezy dopovidej VIII Mizhnarodnoi' naukopraktychnoi' konferencii'. Oblik, analiz i audyt: vyklyky instytucional'noi' ekonomiky* [Conference Proceedings of the VIII International Scientific and Practical Conference. Accounting, Analysis and Audit: Challenges of Institutional Economics], Lutsk, Ukraine, pp. 205–208.

2. Kazak, O. O. (2019), “Theoretical foundations of formation of accounting policy of modern enterprises”, *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 9, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7696> (Accessed at 05.10.2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.9.57

3. Storozhuk, T. M. (2023), “On the issue of forming the accounting policy of public sector institutions”, *Mat. V Mizhnarodnoi' naukovopraktychnoi' konferencii'. Modernizacija ekonomiky: suchasni realii', prognozni scenarii' ta perspektyvy rozvytku* [Conference Proceedings of the V International Scientific and Practical Conference. Modernisation of the economy: modern realities, forecast scenarios and prospects for development], Kherson – Khmelnytskyi, Ukraine, pp. 465–469.

4. Pravdjuk, N. L., Koval', L. V. and Koval', O. V. (2020), *Oblikova polityka pidpryjemstv* [Accounting policy of enterprises], Centr uchbovoi' literatury, Kyiv, Ukraine.
5. Pravdiuk, N., Koval, L., Koval, O. and Lepetan I. (2023), *Organization of accounting of assets, liabilities and results of the enterprise activities*, Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach, Košice, Slovakia.
6. Chyzhevska, L. V., Polishchuk, I. R. and Sargan, S. S. (2022), “Accounting policy as a tool for managing financial results of an enterprise”, *Problemy teorii' ta metodologii' buhgalters'kogo obliku, kontrolju i analizu*, vol. 3 (53), pp. 34–40.
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine”, *Ofitsijnyj visnyk Ukrainy*, vol. 33, p. 71.
8. The International Accounting Standards Board (2012), “International Accounting Standard 8 (IAS 8) “Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors”, available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_020#Text (Accessed at 05 October 2023)
9. The Ministry of Finance of Ukraine (2013), Order “On Approval of Methodological Recommendations on the Accounting Policy of an Enterprise and Amendments to Certain Orders of the Ministry of Finance of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text> (Accessed at 05 October 2023)
10. The Ministry of Finance of Ukraine (2013), Order “On Approval of National Accounting Regulation (Standard) 1 “General Requirements for Financial Reporting”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (Accessed at 05 October 2023)
11. Romaniv, E.M. and Kravichshyn, I.M. (2018), “Features of the organisation and methods of developing accounting policy at the present stage of functioning of enterprises in Ukraine”, *Elektronne naukove fahove vydannja z ekonomichnyh nauk «Modern Economics»*, vol. 10, pp. 115–121. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V10\(2018\)-19](https://doi.org/10.31521/modecon.V10(2018)-19)

12. Junac'kyj, M. O. (2016), "Conceptual basis for the formation of accounting policy of the enterprise for accounting purposes", *Naukovyj visnyk Uzhgorods'kogo nacional'nogo universytetu. Serija: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove gospodarstvo*, vol. 6 (3), pp. 159–163.
13. Karpushenko, M.Y., Tolochko, A.E., Shapovalov, V.O. (2020), "Principles of accounting policy formation", *Mat. IX Mizhnarodna naukovopraktychna konferencija. Innovacii' v oblikovo-analitychnomu zabezpechenni ta upravlinni finansovo-ekonomichnoju bezpekoju v umovah didzhytalizacii'* [Conference Proceedings of the IX International Scientific and Practical Conference. Innovations in accounting and analytical support and management of financial and economic security in the context of digitalisation], Kharkiv, Ukraine, pp. 113–116.
14. Nesterenko, I. and Chmil, E. (2022), "Modelling of accounting policy in the context of ensuring innovative development of the enterprise", *Cyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, vol. 1 (01), pp. 92–99. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.115>
15. Hrabchuk, I., Liakhovych, H. and Vakun, O. (2021), "Formation of the accounting policy of the enterprise in the conditions of digitalization", *Efektyvna ekonomika*, [Online], vol. 8, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9154> (Accessed 05 October 2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2021.8.87

Стаття надійшла до редакції 15.10.2023 р.